

פרק ראשון ועוד קצת

.1

עד שהובאו לכאן והושלכו לחול, הוא, ארם פריש, מתוך טנדר טויוטה מאובק, והם, יואל און ואשתו, מתוך משאית מחופה בברזנט, מעולם לא פגש פריש את און פנים אל פנים. לאמתו של דבר, הסיכוי שפגישה כזאת תתרחש אי=פעם היה קלוש שבקלושים. לפחות לדעתו של פריש. אבל לגבי און – שעד שהתרומם מהקרקע בעזרת משיכת ידה של אשתו, כלל לא ידע על קיומו של אדם בשם ארם פריש – היתקלות בעוד אלמוני, אולי מעריץ, אולי טרחן שאוהב לבהות במפורסמים, הייתה כמובן דבר שבשגרה. אפילו אם היא מתרחשת באישון לילה בלב המדבר.

"שמי יואל און," הציג את עצמו יואל און, שדם קרוש צבע את שפתיו בשחור. ההצגה הייתה עניין פורמלי, והצניעות המנומסת רק נועדה לתת תוקף להכרת הערך העצמית. שהרי און ידע כי פריש זיהה אותו מיד, גם תחת אורו הכחלחל של שביל החלב.

מסביבם היו פזורים אוהלים אחדים ושתיים–שלוש בקתות עשויות שקים, פחים וחלקי ארגזים.

אחד השובים, פניו מכוסות, ביתק בסכין את הקשרים שהקיפו את מפרקי ידיהם.

"וזאת אשתי, תרזה און," אמר און. ידו, שממנה השתלשלו שאריות של שרוך הניילון, מאלה שבתל אביב משמשים לתליית כביסה, הצביעה על דמות קטנה, דקה, שעמדה לצדו ועיסתה את שרירי זרועותיה.

גם פריש עיסה את זרועותיו הכואבות. הוא היה עייף עד מוות.

"נעים מאוד," מלמל. חלפו שניות ארוכות, אולי דקות, עד שתפס עד כמה המילים שאמר אינן מתאימות, ואז, לתוך רעש מנוע דיזל שעכשיו הלך ונמוג במרחק, הכריז בקול נמוך: "אני ארם פריש." וכרגיל, כשאמר את שמו, עלתה בו אותה דריכות מוכרת, אותה תקווה אידיוטית, מבישה, שהשם לא יהיה זר לאיש שיחו.

אבל און רק התנער כמנסה להיפטר מהאבק שדבק בו, סירק באצבעותיו את שערותיו הדלילות, נענע בראשו ונהם לעצמו: "אבסורד." הוא כלל לא הקשיב לפריש.

השובים – גברים לבושים בחלקי מדים, שרק ברק עיניהם הציץ מתוך הצעיפים הכרוכים על פניהם – התרוצצו אנה ואנה ותוך כך שוחחו ביניהם בלשון גרונית, לא מוכרת. אחד מהם ישב שפוף, רגליו מקופלות תחתיו ונשקו מכוון אל השבויים. הוא שר בקול נמוך פיוט עצוב.

און פנה אליו בהנפת יד פתאומית: "אקסקוּז מי?"

הכורע, כנראה שומר תורן, הפסיק לשיר.

כאן נפתח דיאלוג שבדיעבד – בכל פעם שייזכר בו – יעורר בארם פריש תדהמה והערצה.

"פיפי?" אמר און בנגינה של תביעת זכות, מהסוג המופנה כלפי פקיד באשנב. ידו המונפת הסתובבה באוויר בתנועה הלוליינית המוכרת כדי לנזוף בבחור על סירובו להבין את המילה האוניברסלית.

"פיפי?" ענה לו השומר בשאלה.

און חשף את שיניו בחיוך של הרף עין, ומיד הרצינו פניו והוא אמר, יותר נכון צעק, בעברית: "כן, אדוני, פיפי! מה כל כך קשה להבין?"

"אה, פיפי," אמר השומר. "לָהּ בָּהּ." הוא הריס את הרובה בכבדות והצביע בקנה אל עבר החושך שמאחורי האוהלים.

"מָרְסִי," אמר יואל און, ושוב הבזיק אותו חיוך מהיר על פניו.

הנה כך נחשף לראשונה לעיני פריש האדם המפורסם, שעכשיו נשען בכל כובד גופו הגדול על אשתו, ויחד, צמודים זה לזה, הם התרחקו באטיות במעלה גבעת חול גוצית עד שנעלמו מעבר לפסגתה.

השובים ליוו את הזוג במבט אדיש. הם לא נראו מוטרדים.

אחר כך, כעבור כמה דקות, היה נדמה לארם פריש שהוא שומע את פכפוך נוזליהם של בני הזוג מדגדג את דממת המדבר, והוא חשב, כמה טוב להם שהם כאן יחד. אבל מה שבאמת שמע היה צליל מזיגה של תה מתוך קומקום, וכשחזרו און ואשתו מתוך החושך הוגש לשבויים תה מתוק בספלי חרסינה קטנטנים.

"או, כמה שאני מתעב את סיפורי ההרפתקאות הילדותיים האלה," רטן און, "המותאמים מראש למידות של דלי פופקורן ופחית קולה נטולת קלוריות." פריש בוודאי שמע את הקול הזה מדבר ברדיו או בטלוויזיה פעמים רבות. הטון הדידקטי, המתנשא, והצרידות הרכה, נשמעו מוכרים כל כך. "לא, אני מצטער, מצטער מאוד," המשיך און, "באמת שאין לי סבלנות למעשייה המטופשת, הרדודה והכל כך מיותרת הזאת..."

בעולם שממנו נחטפו הייתה בוודאי הפגנה כזאת של חשיבות עצמית מעוררת בפריש בוז, ואפילו סלידה, אבל כאן היה משהו מנחם בהלכות האדנות האלה. הן הפיחו בפריש ביטחון. הוא הבין שההסתופפות בצלו של סמל תרבותי – כזה שאסור בשום אופן לפגוע בו – מקנה לו חסינות מסוימת. לפחות בינתיים.

לא ישכחו אותנו, אמר פריש לעצמו, התקשורת לא תפקיר את יקירה בלב המדבר.

"וחוץ מזה, תודה רבה, אבל ממש לא נחוצים לי כרגע רעיונות." און הפנה את עיניו לשמים. "באמת תודה רבה לך, ריבונו של עולם, לא ביקשתי ממך שתספק לי חומר. בטח לא לקומיקס."

.2

המרחב הלבן, האינסופי, היה מקומט כולו כמו סדין אחרי ליל אהבים. כיפת תכלת דהויה נפרשה מאופק עד אופק.

מה היה המקום הזה?

ודאי לא היה זה נווה מדבר. בכל אופן לא כזה שארם פריש הכיר מסרטי קולנוע. כאן לא היו אגם קטן מוקף חורשת דקלים ולא באר שאליה נרכנים עדרים מאובקים. את המים סיפק ליושבי המאהל מכל נגרר צבוע חאקי מתקלף שגלגליו שקועים בחול.

מדי כמה ימים נרתם המכל הריק לטנדר ובמקומו הובא מכל מלא. מאין?

מן הסתם – כך שיער פריש – מיקמו החוטפים את המאהל לצדה של דרך שיירות עתיקה. לאו דווקא דרך ראשית. מין שביל צדדי שמתעקל לאורך אלפי קילומטרים, נתיב סודי שרק גמלים מכירים.

בשעות אחר הצהריים התרוממו מניפות של חול, שהיו מתהפכות אל תוך עצמן, חובטות באוהלים השחורים, במיתרים, בפחים, בשברי הארגזים, ואז מתקפלות ונמתחות מעל למדבר, מתרחקות הלאה ונעלמות.

השקיעות היו חפוזות, כאילו בוצעו בלחיצת כפתור. הלילות נעטפו ברקיע עמוק ובו מיליוני רסיסים שכמו ניתזו מתוך הדיונות הבוהקות.

נחש מהיר השאיר בחול ציור של גל. למחרת – עקרב.

עבר שבוע שלם של התאקלמות, שבוע של עקיצות זבובי החול, שלשולים, גרד באזור המבושים וגעגועים למקלחת, עד שפריש החליט לתבוע את זכותו לקבל מידע.

בתנאים הנוכחיים, כשהתקשורת בין השבויים לשוביהם מתנהלת רובה ככולה באמצעות שתיקות, שלעתים משולבת בהן איזו תנועת יד עצלה, תזוזות קנה כמראה כיוון, מילה בצרפתית או מלמול בשפה הלא מוכרת, היה ברור כי כל משימה דיפלומטית, זהירה ומתרפסת ככל שתהיה, צריכה להתבסס על מילים.

"בונוז'ור," אמר לצעיר שהביא להם את ארוחת הבוקר, ובלילה, כשהביא את התה המתוק ששימש תחליף לארוחת ערב, בירך אותו ב"בונסואָר". למחרת כבר פנה אליו דרך ידידות ב"סהָנה?" קליל. הצעיר לא ענה. פניו נשארו נטולות מבע.

אבל פריש היה נחוש. הוא עשה מאמץ אדיר למשות שרידים אחדים, שברים יש לומר, מהשפה הצרפתית, שפארה המוזהב שקע במצולות מוחו לפני כארבעים שנה. (למען האמת גם אז, בשנות בית הספר התיכון, לא ממש הצליח לנווט את הספינה הזאת).

ביום השלישי, אחרי כחכוחי גרון, ושלוש פעמים "סיל וו פֶּלֶה", שאל את הצעיר כבדרך אגב מהו המקום הזה שהם מוחזקים בו.

הצעיר נעץ בו מבט כתום, ענברי, ולא ענה. אבל למחרת הביא אתו מפה צבאית ישנה עטופה בניילון. הוא פרש את המפה על המחצלת, השתופף מולם, שלח יד רזה, מגוידת, ולחץ את כרית אצבעו הוורדרדה על נקודה במרכז המפה.

"אָלור, " אמר, "נו סום לָה."

"הוא אומר שאנחנו כאן, " תרגם פריש.

המפה הייתה כולה גוונים של צהוב, בז' ולבן. אפילו הגבולות, שכנראה הודפסו בירוק, דהו והפכו אפורים. אותיות, כלומר שמות מקומות, כלל לא נראו שם.

"אה... אָה קָל אָה לָה נום דָּה סָט פֶּלֶס?" גמגם פריש. "שאלתי מה שמו של המקום הזה."

"לָה נום?" שאל הצעיר. חיוך של פליאה עלה על פניו, חיוך של שותף למעשה ליצנות. ואז גלגל את עיניו העגולות שהתעגלו עוד יותר ואמר: "וּוּדָאָדָדָלוּ."